

Roger Pierre Turine - Peinture à fleur de toile

Brussel, 2007

vrij vertaald door Bernadette Vriamont

Wat een immens genot. Meer zelfs, wat een geluksgevoel! Het werk van Michael Kravagna heeft een niveau van intens genot en een plastische intensiteit bereikt, die je aansteekt met een gelukzalig gevoel waarvoor geen woorden zijn. Het is diep en schitterend van zodra je het benadert. Dit is waarschijnlijk het wonder van echte kunst. Het wonder van een artiest, waarvan de kunst noch grootsprakerig, noch vrijblijvend of vergezocht is. Wat ik bedoel is dat het werk van Michael Kravagna je opsloort, meteen en totaal. Het is de bron van sterke emoties. Hij is zijn schilderijen, en zijn schilderijen lijken zozeer op hem.

Is Michael Kravagna zodanig bezeten door zijn werk, dat ze samen nog slechts één zijn? Ik denk het wel. Deze overtuiging heb ik sinds het laatste bezoek dat ik aan zijn atelier bracht. Hij liet me de werken voor deze tentoonstelling ontdekken. Bedaard, nuchter, glimlachend, warm, bescheiden en eenvoudig, maar overtuigd van de afgelegde weg, al is hij nog steeds geestdriftig op zoek. Deze kunstenaar ademt tegelijk sereniteit, hartstocht en een onstuitbare behoefte tot schilderen uit, het kenmerk van al zijn werken. Het wezensmerk van de schilder, én van elke man die volhardt in zijn dromen.

Deze rustige mens zet onverschrokken zijn zoektocht door. Hij probeert zichzelf telkens weer te overtreffen sinds hij schildert en hij schildert al lang. Hij schildert het leven, het zijne, het onze, met de enige instrumenten die er zijn: doek, penselen, pigmenten, glazuur, verflagen over elkaar, geschraap, de spanning tussen kleuren en materialen. Een verdomde uitdaging. Een permanente in vraag stelling.

Schilderen is inderdaad sacraal. Een gevecht dat nooit wordt gewonnen. Een strijd met ruimte en tijd. De ruimte: die van het doek en de mentale en fysieke ruimte waarin het doek zich integreert. De tijd: van een leven, het lot van elke dag en de tegenslagen die het leven met zich mee brengt.

Michael Kravagna bezingt het noodlot met kleur en pigmenten. Met wat je abstracties zou kunnen noemen. Alhoewel de vormgeving eerder toevallig is. Bij zo'n artiest primeert de kern en gaat de inhoud voor op de drager. Zelf al gaan ze samen. Ze zijn elk één kant van dezelfde medaille. Hoe moet ik dit onder woorden brengen? Toen ik zijn atelier betrad - wat niet vaak gebeurt, geloof me vrij - was het alsof de hele ruimte me ogenblikkelijk, zonder enige aarzeling of geleuter, zonder de ruis van een overvloed aan beelden, duidelijk maakte hoe Michael Kravagna zijn dagen doorbrengt. Hoe hij werkt, met betere en mindere dagen, met zijn hoogtes en laagtes. Van het vertrek gaat iets uit. Met zijn witte muren gevuld met schilderijen, dan grijs, dan groen, rood, oker – ik maak een grove schets – met een glimlach, verwondingen, verlangens, tevredenheid, schoonheid, uren en uren getemde wijsheid. Getemd door een man die in enkele geslaagde schilderijen zijn wereld van het voorbije jaar heeft ingeblikt.

Michael Kravagna schildert geen afbeeldingen of anekdotes. Hij schildert volumes, gekleurde vlakken, die in tegenstelling tot bij andere artiesten, geen intelligent spel van lijnen en volumes zijn, maar zo anders. Door het spel van emoties die vrijkomen, door de inval van het licht en door de reactie van het licht op het schilderij.

Als hij schildert, dialogueert Michael Kravagna niet alleen met zijn doek. Hij drukt ook uit wat hij die dag voelt. Zijn gemoedsrust. Of zijn angsten. Of ook tevredenheid, omgezet in doek.

Michael Kravagna tekent niet, hij maakt ook geen studies, maar valt het doek aan. Hij steekt van wal zoals een schipper die de zee neemt bij alle weersomstandigheden. Met wind of storm in de zeilen. Kravagna is niet anders. Behalve dat zijn werkstukken zich herhalen, onvermoeibaar. Afhankelijk van zijn gemoedstoestand voegt hij er een heel concreet idee aan toe en laat zijn hand de vrije loop gaan, de rest is poëzie.

Een werk van lange adem

Eerst legt hij de onderlagen, die de sfeer bepalen. Dan worden kleuren over elkaar gelegd. En tot slot gaat er bijvoorbeeld een groenige glazuur over. Hierdoor komt een nieuw spanningsveld tot stand tussen de kleuren en de verflagen, bijvoorbeeld wanneer het rood tegen het groen aankleeft.

Het schilderij bouwt mogelijkheden en emoties op en concretiseert zich stilaan.

De schilder op zijn beurt, verschanst in zichzelf, blijft een scherpzinnige vakman die dit delicaat terrein met pigmenten te lijf gaat. Het is aan hem om het geheel te coördineren, onder controle te houden en er de nodige harmonie in aan te brengen.

Hij schraapt met het mes, met de schuurmachine door de dikke verflagen. Horizontaal geschraap, verticaal geschraap. Schilderen wordt alchemie.

Brassens zei dat in zijn liedjes de muziek moest vervagen onder de woorden, maar dat de woorden zonder die muziek nooit tot bij het publiek gekomen zouden zijn.

Kunst vergt dieptegeving van de kunstenaar. De ziel die er uit ontspruit is daarvan de vrucht.

De schilderijen van Michael Kravagna hebben een ziel. Ze zijn intens, sidderend, sensueel, tastbaar, begeerlijk. Ik stond in het atelier als een kind in bewondering voor de zon. Zodanig straalden ze warmte uit. Zachtheid, smaak en temperament zijn eigenschappen die men van kunst verwacht. Een kunst die ons uit onze dagelijkse grauwheid haalt en ons iets leert.

In deze tentoonstelling zijn er schilderijen van verschillende formaten. Groot en klein, maar steeds overtuigend. Je moet niet denken dat een klein werk minder inspanning vraagt dan een groot. Telkens moet het een geheel zijn, zonder valse noten, zonder opsmuk en zonder vrijblijvendheid.

Groot of klein, ze onthullen, elk met hun textuur en kleur, de deining en de rust na de storm. Rood en groen, blauw en blauw, geel en oker, groen en zwart, grijs en blauw, wit en groen, rood en rood, ... tot bloedrood, als het geheel maar in evenwicht is.

Waren de werken van Michael Kravagna abstract, ze zouden ons verhalen vertellen. Zijn verhaal waarschijnlijk, het onze misschien. De kunstenaar is een medium: hij stelt voor, denkt na, spiegelt, interpreteert, maakt zichtbaar wat niet altijd zichtbaar is.

Het wonderlijke aan deze schilderijen is dat je ze afhankelijk van het licht kan lezen. Telkens anders, afhankelijk van lichtinval en plaats in de ruimte. Om dit onwezenlijk resultaat te verwezenlijken werkt Michael Kravagna verschillende dagen aan éénzelfde schilderij, bij verschillende belichting en op verschillende plaatsen in het atelier. Door telkens de atmosfeer te wijzigen wint het werk aan kracht.

Ik heb hem gevraagd wat hij zelf voelde bij het ene en dan bij het andere schilderij. Ik heb geluisterd en was niet eens verwonderd. Bij een schilderij met veel groen en rode sporen zei hij 'dit doet me denken aan de christelijke cultuur, het is een nogal gewelddadig, zelfs shockerend schilderij'.

Hij geeft toe dat zijn zoektocht zich aanvankelijk toespitste op de beeldende mogelijkheden die hij bezat, en de objectiviteit van de verslaggeving, zonder persoonlijke gevoelens. Vandaag is het net zijn gevoelstoestand die het wint op de objectiviteit.

Maar probeer het zelf uit. Benader de schilderijen van Michael Kravagna en ik verzeker je dat het waar is: je wil ze aanraken, je wil ze begrijpen, doorgronden. En dit is geen illusie. Soms vormt het licht een schilderij, versterkt het de kleuren en haar afgeleiden.

De schilderijen van Michael Kravagna zitten boordevol leven.